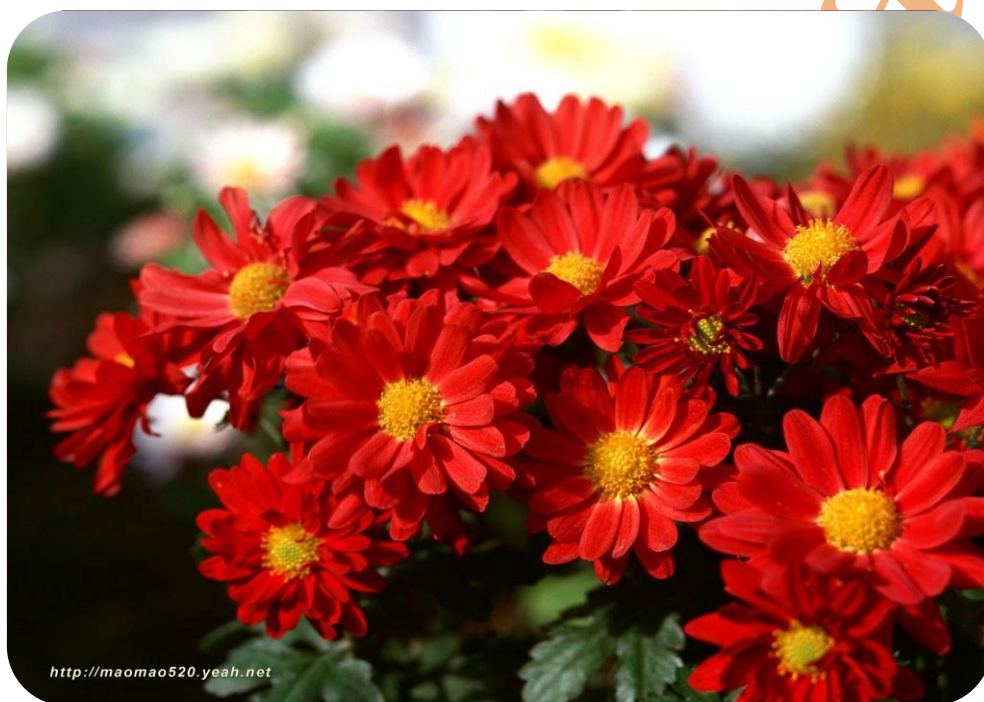

In the name of God the compassionate , the merciful

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نمونه سنوآل ادبیات فارسی 2

دبیرستان امام سجاد (ع)

L.L.P.G Parviz Raji Kajal
www.shanebarzolf.Loxblog.com
www.shanebarzolf.Persianblog.com

Tehran Day 1393 January 2015 Imam Sajjad High school

1. شهریار در شعر زیر چه چیزی را درمان غم خود می خواند؟

« به دوچشم خون فشام هله ای نسیم رحمت / که زکوی او غباری به من آرتوتیا را »

غباری از کوی علی (ع) برایش آورده شود تا شفا بخش چشمان خونبارش باشد.

2. در مصراع « که علم کند به عالم شهدای کربلا را » منظور از « علم کردن » چیست؟

معروفیت بخشیدن و مشهور کردن

3. آرایه های به کار رفته در شعر زیر را مشخص کنید.

« بروای گدای مسکین درخانه ی علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدارا »

الف) درخانه ی کسی را زدن: کنایه از طلب کمک کردن و یاری

4. در بیت زیر چه آرایه های ادبی به کار رفته است؟

« نه خداتوانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را »

1) تلمیح به جمله ی مشهور « لافتی الاعلیٰ لاسیف الاذوالفقار »

2) تشبیه: ملک لافتی (جو انمردی به سرزمین تشبیه شده است.)

3) شه ملک لافتی: استعاره از حضرت علی (ع)

4) مراعات نظیر: شه، ملک

5. « بروای گدای مسکین درخانه ی علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدارا »

الف) مقصود شاعر از این بیت چیست؟

ب) یک آرایه ی ادبی در این بیت مشخص نمایید.

ج) درخانه ی کسی را زدن به چه معناست؟

5 الف) بخشش فراوان حضرت علی (ع) است.

ب) نگین: مجاز آبه معنی انگشتر

مراعات نظیر: واژه های گدا، مسکین، درخانه زدن، کرم

تلمیح: به آیه 55 از سوره ی مبارکه مائده که حضرت علی (ع) انگشتری خود را در نماز به سائل بخشید.

تضاد: پادشاه و گدا

ج) درخانه‌ی کسی رازدن: کنایه از طلب یاری و کمک خواستن

6. «عنان راگران کردن» یعنی چه؟

کنایه از ایستادن و متوقف کردن

7. یک داستان از شاهنامه نام ببرید که موضوع آن طغیان مردم علیه ظلم حاکم باشد.

داستان کاوه‌ی دادخواه و ضحاک

8. دواآریه را در بیت زیر با توضیح مشخص کنید.

« بشد تیزر هام با خود و گبر / همی گرد رزم اندرآمد به ابر »

1) همی گرد رزم اندرآمد به ابر: اغراق

2) همی گرد رزم اندرآمد به ابر: کنایه از به سرعت تاختن اسب

3) واج آرای: درصامت «ر» و مصوت «-»

4) ابر: مجاز از آسمان

5) مراعات نظیر: خود و گبر و رزم

9. در بیت « خیزید و خزارید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است » چه آریه ای به کار رفته است؟

در بیت مذکور، منوچهری دامغانی، صدای خرد شدن برگ های خشک پاییزی را با استفاده از واج آوایی (تکرار صامت «خ» و «ز») به گونه‌ای هنرمندانه و مؤثر نشان داده است.

10. بیت: « قضا گفت گیر و قدر گفت ده / فلک گفت احسنت و مه گفت زه » چند جمله است؟

جمله‌ها را مشخص کنید.

هشت جمله: قضا گفت گیر و قدر گفت ده

فلک گفت احسنت و مه گفت زه احسنت و زه صوت هستند و شبه جمله محسوب میشوند

11. با توجه به بیت زیر، چرا برتیرها چهارپر عقاب قرار می دادند؟

«یکی تیر الماس پیکان چو آب / نهاده براو چارپر عقاب»

معمولاً برای آن که تیر پس از رها شدن از کمان منحرف نشود، به قسمت انتهایی آن پر عقاب می‌بستند.

12. به چه دلیل شعر حمله حیدری، حماسه مصنوع است؟

زیرا شعر تحت تأثیر حماسه‌های ملی، این حماسه‌ی دینی را با دخل و تصرف در اصل موضوع و آرایش صحنه‌ی نبرد به شیوه‌ی شاهنامه سروده است. در ضمن در تدوین آن، همهی افراد دخالت نداشتند و فقط بادل مشهدی آن را باز آفرینی کرده است.

13. عبارت « ماهی های قرمز به دور پاهای علی طواف می کنند، ماهی های پاهای علی را بوسه باران می کنند » بیانگر چیست؟

بیانگر بارزش بودن و آسمانی بودن کار علی. که به خاطر ایثار، فداکاری و از خود گذشتگی علی، ماهی‌ها هم پاهای او را بوسه باران می‌کنند.

معنی :

14. درخوش زبانی نوک جمع را چیده بود.

درخوش زبانی، همه را به سکوت واداشته بود.

15. معنای کنایی عبارات زیر را بنویسید.

الف) شاخ درآوردن

ب) خم به ابرو نیاوردن

ج) پشت دست را داغ کردن

د) روی کسی را زمین انداختن

الف) شاخ درآوردن: کنایه از به شدت تعجب کردن

ب) خم به ابرو نیاوردن: کنایه از رنج یا مشقتی را در کمال شهامت و قدرت تحمل کردن.

ج) پشت دست را داغ کردن: کنایه از توبه کردن، تصمیم به جلوگیری از تکرار اشتباه

د) روی کسی را زمین انداختن: کنایه از مأیوس و ناامید کردن

16. مفهوم کنایی ترکیب « کاسه و کوزه یکی شدن » چیست؟

کاسه و کوزه یکی شدن، کنایه از بسیار صمیمی شدن

17. نقطه اوج داستان کباب غاز اثر جمال زاده چیست؟

مرحله دوم تعارف کردن مصطفی و خوردن کتف غاز توسط او

معنی :

18. محمّدولی وکیل باشی زخم زبان می‌زد، حساب کهنه پاک می‌کرد.

محمّدولی وکیل باشی نیش زبان می‌زد (طعنه می‌زد) و کینه‌های گذشته‌ی خود را تلافی می‌کرد.

19. باران هنگامه کرده بود.

باران غوغا کرده بود. (باران بسیار شدیدی می‌بارید.)

20. «آن گاه گلیله مرد تفنگ را از دستش گرفت، وکیل باشی مثل جزرخیس خورده و رفت.» عبارت فوق بیانگر چه حالتی است؟

به شدت ترسیدن و سست و بی اراده شدن

معنی :

21. کی لامذهبه؟ شماها که هزار مرتبه قرآن را مهر کردید.

کی بی‌دینه؟ شماها که هزار مرتبه به قرآن سوگند یاد کردید.

22. آخر عاقبت، اسبش را پی می‌کنند.

سرانجام، رگ پای اسبش را می‌برند (برای حرکت نکردن)

23. عجب روی ما روسفید کردی؟

عجب، ما را سر بلند و سرفراز کردی. (در درس به طنز و کنایه می‌گوید ما را در برابر دشمن و مردم شرم‌نده و روسپاه کردی.)

24. یکی از لعین‌ها لباس غضب بر کرده می‌آید.

252. یکی از نفرین شده‌ها (لعنت شده‌ها) خشمگین و عصبانی می‌آید

25. در بیت «فرشتگان سرودهای صلح و شادی را برای چوپانان خواندند.» مقصود از "سرودهای صلح و شادی"

چیست؟ وحی الهی

26. چرا پابلو نرودا در شعر "تو را می‌خوانم" از خوشه‌ی گندم یاد کرده است؟

زیرا گندم نماد نعمت و فراوانی است.

27. در بیت « هزار بادیه سهل است با وجود تو رفتن / اگر خلاف کنم سعدیا به سوي تو باشم » منظور از ضمیر « تو

در هر مصراع کیست؟

در مصراع اول معشوق (ازلي) ، در مصراع دوم شاعر (سعدی)

28. مفهوم کلی عبارت « براستی که شب رفتنی است. » زیر چیست؟

در حقیقت (در نهایت) ظلم و ستم روزی به پایان می رسد.

29. در عبارت « غذایش را ، تن پوشش را و پرچمش را ربودند / و او را در سلولی انداختند / و گفتند : تو سارقی »

پرچم نماد چیست؟

هویت ملی

30. مقصود از عبارت « ما این را از گذشته به ارث می بریم » چیست ؟

ما رنج ها و مقاومت را از گذشته داریم